DOTAZNÍK PRO KANDIDÁTKU NA FUNKCI KOMISAŘKY

Maria Luís ALBUQUERQUEOVÁ

Finanční služby

1. Celková způsobilost, proevropské smýšlení a osobní nezávislost

Které aspekty Vaší kvalifikace a osobních zkušeností hovoří pro Vaše jmenování komisařkou a jsou obzvláště relevantní z hlediska obecného evropského zájmu, a to zejména v oblasti, za niž ponesete odpovědnost? Jak budete přispívat k naplňování politických směrů Komise? Jak budete uplatňovat hledisko rovnosti žen a mužů a začleňovat jej do všech politických oblastí Vašeho portfolia? Jak budete zohledňovat problematiku mládeže?

Jak můžete Parlamentu prokázat svou nezávislost a jak hodláte zajistit, aby žádná z Vašich minulých, současných či budoucích aktivit nezpochybnila plnění Vašich povinností v rámci Komise?

Vzděláním jsem ekonom. Finančními otázkami se zabývám celý svůj profesní život, a to jak ve veřejném, tak v soukromém sektoru, navíc z mnoha různých hledisek. Rovněž jsem vyučovala na univerzitě, konkrétně pak makroekonomii a matematické aspekty finančních trhů. Své teoretické znalosti s praxí tvorby politických opatření jsem měla možnost uplatnit na ministerstvu financí, kde jsem působila na generálním ředitelství pro správu státní poklady, a rovněž jako poradkyně tajemníka pro státní pokladnu a finance. Později jsem měla na starost finanční řízení státního podniku REFER, který se věnuje oblasti železniční infrastruktury. Díky své pracovní zkušenosti jako vedoucí oddělení pro trhy a vydávání cenných papírů v národní agentuře pro správu veřejného dluhu si velmi dobře uvědomuji, že mezi státními rozpočty, náladou trhu a finanční stabilitou existuje velmi silná vazba. V uvedené funkci jsem měla na starost zastupování národní agentury ve výborech EU, konkrétně pak v Podvýboru pro trhy EU se státními dluhopisy a v pracovní skupině pro koordinovanou činnost, což je skupina odborníků, která se věnuje diskusím o finančních nástrojích EU vhodných pro řešení krize státního dluhu. Tyto zkušenosti pro mě měly zásadní význam, jelikož jsem se díky nim naučila zorientovat se v náročných funkcích náměstka ministra pro státní pokladnu a ministra financí – navíc v době, kdy Portugalsko čelilo akutní hospodářské a měnové krizi. Čtyři a půl roku jsem se tak účastnila všech zasedání Rady ECOFIN a Euroskupiny a úzce jsem spolupracovala s mnoha orgány EU, včetně Evropské komise. Díky svému působení jako poslankyně v národním parlamentu jsem si navíc značně rozvinula své politické dovednosti. V této funkci jsem byla členkou Výboru pro evropské záležitosti, kde jsem pracovala na zajištění pokračujících úzkých vazeb mezi Portugalskem a orgány EU.

Mohu tedy nabídnout široké zkušenosti z veřejného sektoru a důkladnou znalost toho, jak fungují finanční trhy a jaké dopady mají předpisy EU a vnitrostátní pravidla v praxi – tyto znalosti jsem si prohloubila díky spolupráci s poskytovatelem služeb v oblasti správy úvěrů Arrow Global, plc, a s globální bankou Morgan Stanley. Měla jsem rovněž tu čest být členkou Fóra na vysoké úrovni o unii kapitálových trhů, které Komise zřídila v roce 2019. Zpráva, která z diskusí v rámci Fóra vzešla, přispěla k rozvoji iniciativ Komise na podporu Unie kapitálových trhů, konkrétně pak v podobě doporučení, která mají i nadále zásadní význam pro plnění politických priorit předsedkyně Komise von den Leyenové.

V posledních 15 letech jsem se účastnila klíčových jednání a rozhodování o tom, jak zajistit správné nástroje k prevenci další finanční krize či krize eurozóny. Jedním z témat bylo i vytvoření bankovní unie. Na základě vlastní zkušenosti s hospodářskými krizemi a jejich negativními dopady na životy a perspektivu lidí v celé EU, jakož i na důvěru veřejnosti v orgány EU, jsem si uvědomila, že se chci intenzivněji angažovat v evropském projektu. Pevně věřím, že řešení těchto krizí lze nalézt pouze prostřednictvím spolupráce ve prospěch veřejného blaha. Jsem proto pevně přesvědčena, že je třeba vytvořit Unii založenou na zásadách subsidiarity a proporcionality a dále rozvíjet spolupráci ve všech oblastech, kde nám společný postup přináší lepší výsledky než řešení problémů na vnitrostátní úrovni. Z tohoto důvodu bych funkci komisařky, budu-li v ní potvrzena, vykonávala s maximální odpovědností. Tato odpovědnost je dalekosáhlá, neboť je při výkonu této funkce třeba zajistit, aby všechny členské státy, občané i podniky v celé EU dobře chápali důvody vedoucí k posilování finančních kapacit a aktivně se na nich podíleli s

cílem snížit nerovnosti, zvýšit prosperitu našich společností a splnit náš cíl, jímž je zvýšení naší konkurenceschopnosti.

Budu-li jmenována komisařkou, využiji veškeré své schopnosti, dovednosti a kompetence k rozvoji evropské unie úspor a investic, do níž budou spadat otázky bankovních a kapitálových trhů, finanční stability a hospodářské soutěže. Cílem bude vytvořit pro občany lepší příležitosti ke zlepšení jejich finanční situace, mobilizovat soukromé investice a přispět k realizaci ekologické, digitální a sociální transformace. Zaměřím se rovněž na provádění a prosazování pravidel pro finanční služby, zejména na boj proti finanční trestné činnosti a posílení sankcí EU. Dále budu usilovat o zjednodušení evropských pravidel všude tam, kde je to možné, a to v zájmu usnadnění života občanů i podniků. A v neposlední řadě budu usilovat o naplnění očekávání ve všech oblastech zmíněných v mém pověřovacím dopise.

Jsem si velmi dobře vědoma nedostatečného zastoupení žen na všech úrovních. Dále si uvědomuji, že občanům, zejména mladým lidem a ženám, často chybějí dovednosti potřebné k tomu, aby mohli dobře spravovat své finance a zorientovat se ve stále složitějším a rychle se měnícím finančním ekosystému. Proto vítám silnou podporu, kterou začleňování hlediska rovnosti žen a mužů věnuje Evropský parlament. Zároveň se zasazuje o to, aby byly ve všech oblastech politiky zohledňovány otázky týkající se mládeže. Zajistím rovněž vyvážené zastoupení žen a mužů ve svém týmu. V rámci svého portfolia – pokud budu jmenována – a v souladu se svým pověřovacím dopisem bych se ráda zaměřila zejména na finanční gramotnost jako způsob, jak oba zmíněné problémy řešit. Jsem odhodlána pořádat s mladými lidmi každoročně dialogy – první dialog by se konal již během prvních 100 dnů mého mandátu. Budu se řídit duchem i literou kodexu chování komisařů a v případě změn zaktualizuji své prohlášení o zájmech, které je veřejně k dispozici. Budu se vyhýbat jakékoli pozici nebo situaci, které by mohly zpochybnit mou nezávislost, nestrannost a disponibilitu ve službách Komise, a budu předsedkyni Komise informovat o jakékoli situaci, která by mohla vést ke střetu zájmů při výkonu mých úředních povinností. Jsem hluboce přesvědčena, že odpovědnost a transparentnost nejsou pouhým požadavkem, nýbrž morálním imperativem, který budu hrdě dodržovat.

Budu plně respektovat Smlouvy EU a povinnost vždy jednat v zájmu Unie. Je mi velikou ctí, že mám opět příležitost sloužit veřejnému zájmu. Využiji všech získaných zkušeností a odborných znalostí, které jsem během své profesní kariéry získala, k tomu, abych sloužila zájmům Unie – a výhradně jejím zájmům.

2. Výkon funkce ve svěřeném portfoliu a spolupráce s Evropským parlamentem

Můžete přislíbit, že budete Parlament řádně informovat o své činnosti a o činnosti svých útvarů? Jakou podle Vás nesete odpovědnost vůči Parlamentu?

Jaké konkrétní přísliby můžete dát, pokud jde o Vaši interakci s Parlamentem a přítomnost na jeho půdě, a to jak ve výborech, tak v plénu, a pokud jde o transparentnost, spolupráci a skutečné zohledňování postojů Parlamentu a vstřícnost k jeho žádostem o legislativní podněty? Pokud jde o zamýšlené iniciativy nebo probíhající postupy, budete Parlamentu včas poskytovat tytéž informace a dokumenty jako Radě?

Pokud budu jmenována, bude mi ctí a privilegiem stát se členkou sboru komisařů a tuto funkci budu vykonávat se vší pokorou. Během svého mandátu hodlám podporovat náš společný politický program a převzít politickou odpovědnost za činnosti v rámci svého portfolia, aniž by byla dotčena zásada kolegiality Komise. Budu-li jmenována, budu své povinnosti vykonávat v plné spolupráci s ostatními členy Komise, v souladu s danými pracovními metodami a s interinstitucionálními rozhodnutími o víceletém plánování.

Jsem odhodlána spolupracovat s Evropským parlamentem ve všech fázích procesu tvorby politik a v rámci politického dialogu a udržovat vztahy založené na otevřenosti, transparentnosti, vzájemné důvěře, pravidelném podávání zpráv a výměně informací, zejména s cílem umožnit Parlamentu účinně vykonávat demokratický dohled. Budu-li jmenována, budu pozorně naslouchat obavám Evropského parlamentu a spolupracovat se sborem komisařů v zájmu řešení těchto otázek. Úzkou spolupráci budu rozvíjet zejména s Hospodářským a měnovým výborem Evropského parlamentu (výbor ECON), který je hlavním příslušným výborem mé oblasti působnosti. Členy výboru budu pravidelně informovat a rovněž budu spolupracovat s dalšími výbory v závislosti na rozhodnutí Parlamentu o příslušných výborech a budu se účastnit rozprav během plenárních zasedání.

S Evropským parlamentem a výborem ECON bude v případě mého jmenování spolupracovat i můj kabinet a GŘ FISMA, za které budu odpovídat. Tato spolupráce bude probíhat na základě zásad důvěry, transparentnosti, obousměrného toku informací a vzájemné pomoci, a to při vědomí požadavku plné odpovědnosti vůči Evropskému parlamentu.

Zcela zřetelně si uvědomuji, že konkrétní výsledky může přinést pouze účinná a loajální spolupráce, a to jak v rámci politického dialogu, tak v rámci legislativních iniciativ. Budu usilovat o dosažení konsensu v souladu s rámcovou dohodou z roku 2010 a interinstitucionální dohodou o zdokonalení tvorby právních předpisů z roku 2016. Jsem plně odhodlána podpořit záměr předsedkyně Komise posílit specifický vztah mezi Evropským parlamentem a Komisí a jsem připravena osobně se účastnit důležitých třístranných jednání a přispět k aktivní a pravidelné účasti na schůzích výborů, zasadit se o pravidelný a přímý tok informací s předsedou parlamentního výboru, zajistit disponibilitu pro účast na dvoustranných setkáních a přímou komunikaci se členy výboru, jakož i dodání rychlých a jasných informací a zajištění následných kroků v návaznosti na vyjádřené názory.

Dále jsem odhodlána plně provádět Smlouvy, interinstitucionální dohodu o zdokonalení tvorby právních předpisů i uvedenou rámcovou dohodu. Podle Smluv EU jsou Evropský parlament a Rada spolunormotvůrci v rámci řádného legislativního postupu – v tomto kontextu budu respektovat zásadu rovného zacházení s oběma orgány. Podporuji závazek předsedkyně von der Leyenové posílit právo Evropského parlamentu na předkládání legislativních podnětů a závazek Komise reagovat na parlamentní usnesení.

Otázky Hospodářského a měnového výboru

Unie kapitálových trhů (UKT)

3. Jak by měla být podle Vás vytvořena UKT / unie úspor a investic? Jaké konkrétní kroky a harmonogram pro její vytvoření přijmete? Do jaké míry zohlední tato opatření konkrétní doporučení obsažená v Lettově, Noyerově a Draghiho zprávách?

Unii úspor a investic, která zahrnuje unii kapitálových trhů (UKT) i bankovní unii, se v poslední době právem dostává velké pozornosti a patří mezi prioritní závazky předsedkyně. Jsem ráda, že bylo všeobecně uznáno, že rozvoj kapitálových trhů EU je nyní jednoznačně „nutností“, a nikoli jen „bonusem“, pokud chceme udržitelným způsobem financovat naše ambiciózní politické cíle, jako je ekologická, digitální a sociální transformace. Politická vůle, kterou vnímám v souvislosti s unií úspor a investic, může být hnací silou pozitivních změn, ale pouze pokud se promítne do konkrétních politických opatření.

Moje vize je jasná: unie úspor a investic by měla být klíčovým nástrojem na podporu širšího cíle EU, kterým je zvýšení udržitelné konkurenceschopnosti Unie a usnadnění transformace. Unie úspor a investic doplní a podpoří další klíčové iniciativy EU, jako je například dohoda o čistém průmyslu. Veřejné orgány toho nemohou dosáhnout samy – do reforem se musí zapojit všechny zúčastněné strany, včetně zástupců průmyslu a občanské společnosti, a převzít za ně odpovědnost. Budování unie úspor a investic vyžaduje pokrok v řadě oblastí činnosti, díky němuž budou mít všechny členské státy a všechny zúčastněné strany prospěch ze silných, integrovaných finančních trhů a dobře rozvinutých domácích trhů tak, aby nikdo nezůstal opomenut. Bez dobře fungujících kapitálových trhů na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni nemůžeme v nadcházejících letech uspokojit naše investiční potřeby.

Pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, chci vytvořit unii úspor a investic, která bude podporovat konkurenceschopnost, prosperitu a spravedlnost pro všechny občany a podniky v EU. Naším hlavním cílem by mělo být, aby evropské úspory byly co nejúčinněji směřovány k financování produktivních a strategických investic a maximalizovaly tak přínosy pro občany i podniky. Pokud budu ve funkci potvrzena, chci soudržným způsobem budovat jak unii kapitálových trhů, tak bankovní unii, aby unie úspor a investic pomohla EU dosáhnout „bodu zvratu“, po němž by se vyšší míra růstu, konkurenceschopnosti a tvorby bohatství domácností navzájem posilovaly. To si vyžádá naše společné trvalé úsilí a neexistuje žádná pevně stanovená „cílová čára“.

Domnívám se, že klíčové bude začlenit do unie úspor a investic banky, protože ty hrají klíčovou roli při propojování úspor a investic v Evropě. Zaprvé, banky budou i nadále držet významnou část úspor občanů a budou poskytovat základní financování většině podniků v Evropě. Zadruhé, pro klíčové služby kapitálového trhu, jako je kotování a obchodování, jsou nezbytné silné evropské banky působící přeshraničně. Zatřetí, integrované bankovní trhy by rovněž přispěly k účinnějšímu rozdělování finančních prostředků v rámci hospodářství EU. Věřím, že ambiciózní výsledky v oblasti klíčových strukturálních rysů bankovní unie, zejména probíhající reformy krizového řízení a pojištění vkladů a vytvoření evropského systému pojištění vkladů (EDIS), přispějí k další integraci bankovního sektoru a posílí finanční stabilitu. Pokrok zde však závisí na odhodlání a podpoře na nejvyšší politické úrovni v EU, ze strany Evropského parlamentu a členských států.

Ústředním prvkem unie úspor a investic musí být občané. Občané mohou být v této souvislosti opravdovými vítězi a zároveň klíčovými aktéry jejího úspěchu. Musí mít větší prospěch z kapitálových a bankovních trhů EU a musí být lépe podporováni při budování bohatství domácností. Občané by měli mít možnost nechat více svých úspor

„pracovat“ na kapitálových trzích a přitom být náležitě chráněni, což umožní diverzifikaci financování investic v celé EU a poskytne kapitál, který podniky v EU naléhavě potřebují, aby mohly konkurovat, inovovat a udržitelným způsobem realizovat ekologickou, digitální a sociální transformaci.

Já sama pocházím ze země na periferii Unie a jsem si velmi dobře vědoma toho, že situace a potřeby občanů a podniků, pokud jde o úspory a investice, se v různých členských státech velmi liší. Unie úspor a investic musí fungovat pro všechny členské státy bez ohledu na jejich velikost, současnou úroveň rozvoje kapitálového trhu nebo hospodářskou situaci. Musíme se zaměřit na rozvoj hlubokých a integrovaných kapitálových trhů na evropské úrovni, které budou založeny na silných a dobře rozvinutých kapitálových trzích ve všech členských státech. Za tímto účelem musí členské státy převzít za unii úspor plnou odpovědnost a investic a aktivně podílet na zjišťování toho, co funguje dobře a co nikoli. To umožní přijetí osvědčených postupů na úrovni EU a rovněž se tím podpoří rozvoj místních trhů. Projektu UKT se věnuji již dlouho a mám dobrou představu o tom, co funguje a co ne. Pokud budu ve funkci potvrzena, budu vycházet z předchozí činnosti a získaných zkušeností a zohledním připomínky všech zúčastněných stran, což je velmi důležité. Proto si představuji, že část usnadňujících opatření unie úspor a investic by mohla být realizována „zdola nahoru“, takže by je vedly a prováděly členské státy s podporou a koordinací ze strany Komise. Vaše podpora, vážené poslankyně a vážení poslanci, bude v tomto smyslu nanejvýš důležitá.

Co se týká časového plánu a konkrétních kroků, pokud budu ve funkci potvrzena, představím během prvních měsíců po nástupu do funkce celkový přístup k tomu, jak mohou EU, členské státy a účastníci trhu v otázce unie úspor a investic dosáhnout rozhodného pokroku. Vzhledem k této skutečnosti a s ohledem na politickou dynamiku, kterou unie úspor a investic v současné době má, se domnívám, že politická opatření by se měla zaměřit na omezený soubor transformačních opatření, která lze realizovat v horizontu pěti let. Domnívám se také, že by to mělo zahrnovat méně regulace, než jak jsme byli svědky v minulých letech. Iniciativy v rámci unie úspor a investic by měly rovněž zahrnovat návrhy na zjednodušení a snížení regulační zátěže, zejména pro malé a střední podniky.

Při vysvětlování priorit pro unii úspor a investic chci navázat na práci Evropského parlamentu a Rady a na nedávné zprávy Enrica Letty a Maria Draghiho, jakož i na další zprávy vydané na vnitrostátní úrovni, zejména na Noyerovu zprávu, a usnadňovat „celounijní“ přístup. Uvedené podněty poukázaly na řadu důležitých otázek, včetně potřeby rozšířit pobídky pro „andělské“ investory a soukromé/veřejné investory do počátečního kapitálu, zvýšit atraktivitu evropských akciových trhů pro primární veřejné nabídky akcií (IPO) a pro společnosti po vstupu na burzu, snížit roztříštěnost právních předpisů v oblastech, jako je platební neschopnost, daně nebo infrastruktura finančního trhu, podpořit retailové investice, mimo jiné prostřednictvím nabídky dlouhodobých spořicích produktů, posílit finanční gramotnost, přezkoumat regulační rámec pro sekuritizaci nebo pokročit směrem ke komplexnějšímu a integrovanějšímu dohledu.

Tyto reformy jsou nepochybně potřebné. Než se však rozhodnu, co navrhnu, pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, ráda bych se podrobněji věnovala identifikaci hlavních problémů a dále jednala s Evropským parlamentem, členskými státy a všemi zúčastněnými stranami s cílem určit naše společné priority. Jsem si například vědoma toho, že útvary Komise uspořádaly první výměnu názorů ohledně určení překážek, které brání integraci obchodní a poobchodní činnosti a rozšíření investičních fondů investujících do inovativních a rostoucích podniků. Příští rok by měla být dokončena studie, která by měla o těchto překážkách konsolidace přinést více informací. Jsem si rovněž vědoma toho, že útvary Komise zahájily v říjnu veřejnou konzultaci o tom, jak by bylo možné oživit sekuritizaci. Také v dalších oblastech, jako je zlepšení systému dohledu na úrovni EU, hodlám, pokud budu ve funkci potvrzena, důkladně konzultovat a spolupracovat se všemi zúčastněnými stranami s cílem posoudit, do jaké míry jsou stávající nástroje účinně využívány a zda by bylo nutné provést další strukturální změny. Pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, budou všechny tyto průzkumy faktů a dialogy mít zásadní význam pro mou činnost v nadcházejících měsících, a to v úzké spolupráci s ostatními členy sboru komisařů, a v konečném důsledku i pro dosažení našeho společného cíle, kterým je konkurenceschopnější a spravedlivější Unie.

4. Jak hodláte dále rozvíjet (poobchodní) tržní infrastrukturu Unie jako základ pro další integraci trhu? Domníváte se, že nedávný přezkum nařízení EMIR umožní přesunout činnosti zúčtování derivátů denominovaných v eurech do finančních center EU? Jaké kroky podniknete k vytvoření jednoduchého a levného spořicího a investičního produktu v Unii s cílem zajistit odpovídající úroveň ochrany drobných spotřebitelů a investorů a zvýšit účast na kapitálových trzích? Jaké iniciativy podniknete ke zlepšení finanční gramotnosti? Domníváte se, že pravidla sekuritizace by měla být změněna nyní, nebo až bude UKT plně realizována, a jak by to mohlo ovlivnit finanční stabilitu Unie? Plánujete předložit legislativní reformu s cílem upravit rámec dohledu nad kapitálovými trhy po vzoru jednotného mechanismu dohledu?

Infrastruktury finančních trhů, včetně těch, které poskytují poobchodní služby, jsou klíčové pro fungování kapitálových trhů EU. Mají-li být naše finanční trhy i nadále celosvětově konkurenceschopné, musí být odolné, účinné a inovativní. Bohužel existují překážky, které brání vytvoření skutečně jednotného trhu poobchodních služeb v EU. Při odstraňování těchto překážek sice bylo dosaženo určitého pokroku, mnohé z nich však stále přetrvávají, jak zdůraznily nedávné zprávy odborníků na vysoké úrovni.

Útvary Komise nedávno uspořádaly výměnu názorů mezi relevantními zúčastněnými stranami ohledně určení zbývajících překážek v integraci obchodních a poobchodních služeb. V příštím roce by také měla být dokončena studie, která by měla přinést více poznatků. Pokračuje i práce v dalších oblastech souvisejících s UKT, včetně práva obchodních společností a insolvenčního práva, a pokud budu ve funkci potvrzena, budu spolupracovat zejména s komisařem pro demokracii, spravedlnost a právní stát s cílem zajistit, že všichni budeme postupovat stejným směrem, abychom pomohli podnikům a rozvíjeli jednotný trh způsobem, který patřičně ochrání spotřebitele a drobné investory a zároveň zajistí zjednodušení příslušných pravidel a podporu konkurenceschopnosti. Již nyní je mi jasné, že musíme dále pracovat na odstraňování překážek, které brání integraci trhu s poobchodními službami určované trhem.

Při řízení rizik na kapitálových trzích a podpoře jejich bezproblémového fungování hrají klíčovou roli Ústřední protistrany pro clearing. Proto jsou ústřední protistrany klíčovými aktéry pro vytvoření úspěšné UKT. Nedávný přezkum nařízení o infrastruktuře evropských trhů, tzv. EMIR 3, na kterém se Evropský parlament a Rada dohodly v únoru letošního roku, stanoví rámec pro podporu konkurenceschopných a atraktivních clearingových trhů v EU a zároveň zajišťuje finanční stabilitu.

Ačkoli konečný kompromis, kterého spolunormotvůrci dosáhli ohledně aktivního účtu, je méně ambiciózní než návrh Komise, nastoluje rovnováhu mezi razantnějším regulačním zásahem a tržním přístupem. Jedná se o první krok ke snížení nadměrné závislosti na ústředních protistranách zásadního systémového významu ze třetích zemí a ke zmírnění souvisejících rizik. Aktivní účet by měl ve spojení s dalšími opatřeními ke zvýšení atraktivity a konkurenceschopnosti clearingových trhů EU zahájit proces, jehož prostřednictvím se bude clearing v EU nadále rozvíjet a sníží se nadměrná závislost našich finančních trhů na některých ústředních protistranách ze třetích zemí. Nařízení EMIR 3 nám umožní pečlivě sledovat, do jaké míry přinese kombinace těchto opatření požadované výsledky. Chtěla bych účastníky trhu vyzvat, aby co nejvíce využili nabízených příležitostí a pomohli rozvíjet hluboký a likvidní clearingový trh v EU a tím zmírnili potenciální rizika pro naši finanční stabilitu.

Pokud jde o jednoduchý a levný spořicí a investiční produkt, chci zdůraznit, že je třeba pro tyto produkty vytvořit skutečný jednotný trh tím, že se usnadní a podpoří přístup drobných investorů k nim. Pokud budu ve funkci potvrzena, budu spolupracovat se všemi zúčastněnými stranami s cílem určit, jaký postup nejlépe vyváží všechny dotčené zájmy. Tento výsledek by měl zajistit, aby drobní investoři měli možnost přijímat informovaná investiční rozhodnutí, aby byli náležitě chráněni a aby se jim při investování na kapitálových trzích dostalo spravedlivého zacházení. Drobní investoři budou motivováni k větším investicím pouze tehdy, pokud budou moci důvěřovat trhům, že jim přinesou slušné výnosy a splní jejich preference, například pokud jde o podporu udržitelných projektů. Kromě toho bude nanejvýš důležité zlepšit úroveň finanční a digitální gramotnosti, což umožní drobným investorům činit informovaná rozhodnutí a vyhnout se finančním podvodům. Pokud jde o tato témata, dovoluji si rovněž odkázat na mou odpověď na písemnou otázku číslo 8.

Sekuritizace je nepochybně důležitá, ale před diskusí o tom, jak ji řešit, je třeba pochopit problémy na daném trhu. Proto je dle mého názoru dobré, že útvary Komise zahájily cílenou veřejnou konzultaci o sekuritizaci. Na základě jejích výsledků budu moci, pokud budu ve funkci potvrzena, rozhodnout o nejlepším postupu, a to jak z hlediska načasování, tak i obsahu případného návrhu. Pokud z faktických poznatků vyplyne, že jsou zapotřebí okamžitá opatření, budeme muset jednat. Samozřejmě musíme zajistit, aby žádné z našich opatření – nebo jejich neexistence – neohrozilo finanční stabilitu.

Rozdíly v regulaci a dohledu brání rozvoji integrovaných kapitálových trhů, což zvyšuje náklady a snižuje konkurenceschopnost. Mnohé z těchto rozdílů mohou být také v neprospěch investorů, kteří se mohou v jednotlivých členských státech setkat s různými úrovněmi ochrany. Zlepšený systém dohledu na úrovni EU může být klíčovou hnací silou k dosažení plného potenciálu našich kapitálových trhů tím, že omezí neefektivnost, dosáhne úspor z rozsahu a vytvoří důvěru ve fungování trhů. Měl by zásadní význam pro snížení regulační zátěže. Existují různé způsoby, jak dohled zlepšit. Jedním z nich je společný dohled na úrovni EU, kdy v různých členských státech vykonává dohled nad určitými účastníky trhu jediný orgán dohledu (podobně jako je tomu u jednotného mechanismu dohledu v bankovnictví). Dalším způsobem je zajistit, aby vnitrostátní orgány dohledu, které působí vedle sebe, lépe sladily své přístupy a výsledky, a společně tak zajišťovaly konvergentní dohled. Pokud budu ve funkci potvrzena, hodlám důkladně konzultovat a komunikovat se všemi zúčastněnými stranami,

pokud jde o potřebu posílit režimy dohledu v rámci EU. Na základě jejich podnětů bychom pak posoudili možnosti zlepšení systému dohledu a navrhli další vhodný postup. Pokud budu ve funkci potvrzena, budu v tomto procesu počítat s podporou Evropského parlamentu a členských států.

Bankovní unie

5. Jak hodláte upřednostnit dokončení bankovní unie? Jak budete v souladu s parametry svého pověřovacího dopisu postupovat zejména při zřizování evropského systému pojištění vkladů? Jak hodláte řešit otázku bankovní konsolidace na úrovni Unie? Jste odhodlána bez dalšího odkladu plně provést standardy Basel III?

Finanční stabilita je předpokladem udržitelného růstu a konkurenceschopnosti, i když sama o sobě k tomu nepostačuje. Jako portugalská ministryně financí jsem se podílela na řešení úpadku několika bank po celosvětové finanční krizi v letech 2008/2009. Během hospodářské krize, která následovala, přišlo mnoho lidí o práci a o střechu nad hlavou a mnoho podniků se potýkalo s problémy a ukončilo svou činnost. Tato zkušenost mě naučila, že zajištění finanční stability a ochrana vkladatelů jsou nezbytné pro ochranu blahobytu domácností i podniků. Již zavedené prvky bankovní unie významně přispěly k zajištění odolnosti bankovního sektoru. To se jasně ukázalo na jaře 2023, kdy zbankrotovala řada amerických regionálních bank a hrozilo to i bance Credit Suisse, kdežto banky v EU související hospodářské otřesy a riziko šíření finanční nákazy úspěšně překonaly.

Při rozvoji bankovní unie se dosud pozornost soustředila především na soubory pravidel a institucionální strukturu. Pokud budu ve funkci potvrzena, chci bankovní unii přiblížit občanům a podnikům. Ráda bych svou činnost zaměřila na to, co jim bankovní unie může přinést: například ochrana vkladů musí být silná, aby podniky a podnikatelé mohli rozvíjet své projekty a podporovat růst našeho hospodářství. Bankovní unie by také měla vést k tomu, že banky budou poskytovat lepší a levnější finanční služby, a to díky účinné přeshraniční hospodářské soutěži. Úspory by měly být v EU využívány co nejproduktivněji a banky by měly podporovat investice podniků: právě to musí být konečným cílem bankovní unie a širší evropské unie úspor a investic. V této souvislosti může další konsolidace umožnit bankám rozvíjet účinnější obchodní modely, být inovativnější, více investovat do informačních technologií (IT), růst na jednotném trhu, být konkurenceschopné na mezinárodním trhu a díky diverzifikaci se stát odolnějšími vůči otřesům. Přikládám také význam rozmanitosti bankovních obchodních modelů.

Pokud budu ve funkci potvrzena, stanovím za účelem dalšího rozvoje bankovní unie následující priority:

Zaprvé, budu usilovat o zachování našeho účinného obezřetnostního rámce. Všechny mé předchozí profesní zkušenosti mi ukazují, jak důležité je mít solidní a spolehlivý obezřetnostní rámec. Mým výchozím bodem je provádění bankovního balíčku, který do práva EU zavedl konečné prvky standardů Basel III. Politická linie EU spočívá v uplatňování mezinárodně dohodnutých standardů na všech 4 500 bank v EU, a nikoli pouze na velké mezinárodně působící banky, jak je tomu v jiných jurisdikcích. Bankám dáváme dostatek času na to, aby se novým pravidlům přizpůsobily. Dovolte mi tedy, abych se vyjádřila velmi jasně: musíme tato pravidla uplatňovat, nikoli rušit. Musíme však mít na paměti také mezinárodní konkurenceschopnost a možné důsledky zpoždění a rozdílů v zavádění standardů v jiných významných jurisdikcích. Pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, budu motivovat naše mezinárodní partnery, aby dohodnuté basilejské reformy co nejdříve provedli a zajistili tak rovné podmínky. Domnívám se, že po patnácti letech zásadních bankovních reforem bychom se měli zastavit a ponechat nějaký čas na to, aby se tento rámec stabilizoval, ačkoli v budoucnu mohou být ještě zapotřebí určité menší cílené úpravy.

Zadruhé, pokud budu ve funkci potvrzena, budu usilovat o dosažení kompromisu ohledně rámce pro krizové řízení a pojištění vkladů, který by přinesl skutečný pokrok v řízení selhání bank a zajistil finanční stabilitu. Silnější rámec pro krizové řízení a pojištění vkladů by měl orgánům poskytnout vhodné nástroje, aby dokázaly řešit problémy bank bez ohledu na jejich velikost a obchodní model, a zachovat tak hodnotu namísto toho, aby ji zničily. Dle mého názoru by jednání o krizovém řízení a pojištění vkladů měla začít co nejdříve, a pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, zavazuji se, že budu usilovat o nalezení kompromisů mezi postoji Evropského parlamentu a Rady, které by vedly ke zlepšení stávajícího rámce a posílily finanční stabilitu.

Zatřetí, budu hledat způsob, jak pokročit v oblasti evropského systému pojištění vkladů (EDIS) s cílem zajistit, aby všichni vkladatelé bez ohledu na jejich místo v rámci bankovní unie měli stejnou ochranu, a aby se řešilo riziko, že selhání místních bank by mohlo způsobit šíření nákazy a přelévání do jiných bank a dalších zemí. Chci usilovat o řešení, které by mohly podpořit Evropský parlament i Rada, přičemž Parlament mi v tom může být velmi nápomocný. Výbor ECON přijal na konci minulého volebního období zajímavou zprávu, která identifikuje prvky východiska pro dosažení kompromisu. Vzhledem k tomu, že jednání o EDIS již téměř deset let stagnují,

bychom měli být otevřeni různým možnostem, jak dosáhnout konsenzu. Zásadní význam zde má ochota všech stran, a pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, jsem připravena dohodu v této oblasti usnadnit.

Začtvrté, prozkoumám způsoby, jak řešit další relevantní aspekty identifikované v posledních letech. Musíme se zamyslet nad tím, jak zajistit, aby místní dceřiné banky v době krize mohly využívat podpory od své mateřské společnosti se sídlem v jiném členském státě. A musíme se zabývat překážkami přeshraničního poskytování bankovních služeb na jednotném trhu. Nejedná se o snadná témata. Jsou však důležitá pro zajištění toho, aby bankovní unie skutečně přinášela výhody občanům i podnikům v EU a účinně přispívala k vytvoření naší unie úspor a investic.

Pokud budu ve funkci potvrzena, budu v tomto úsilí počítat s podporou Evropského parlamentu. Ve své výroční zprávě o bankovní unii za rok 2023 označil Parlament bankovní unii za zásadní doplněk hospodářské a měnové unie a jednotného trhu. Zdůraznil potenciál integrované bankovní unie pro posílení hospodářské soutěže a možnosti volby pro spotřebitele v oblasti retailového bankovnictví, mimo jiné díky lepším příležitostem pro přeshraniční bankovní služby. Kromě toho zdůraznil výhody diverzifikovaného a konkurenceschopného bankovního sektoru v EU. K těmto názorům se plně hlásím.

EU již nesmí otálet, neboť rozdíly v konkurenceschopnosti vůči jiným jurisdikcím, jako jsou Spojené státy, se stále prohlubují. Nadešel čas dosáhnout pokročit dále, pokud jde o rámec pro krizové řízení a pojištění vkladů, EDIS a všechny další projekty, které jsou nezbytné pro další rozvoj bankovní unie.

6. Struktury stínového financování, které v současné době nespadají do oblasti regulace, by mohly být problematické, zejména pokud jde o makroobezřetní aspekty. Jaký je v tomto ohledu Váš názor na vazbu mezi nebankovními finančními institucemi a tradičním bankovním systémem a na potenciální iniciativy?

Nebankovní finanční instituce, jako jsou společnosti spravující aktiva, investiční fondy, investiční podniky, penzijní fondy, pojišťovny a v menší míře neregulované subjekty, například kanceláře pro rodiny, státní investiční fondy, finanční společnosti a vnitrostátní penzijní fondy, představují klíčový zdroj financování pro podniky, banky i vlády a jsou zavedenými poskytovateli finančních služeb v Evropské unii i ve světě. Mají zásadní význam pro reakci EU na výzvu, jíž je potřeba 1) přilákat soukromý kapitál k financování našich politických priorit a digitální, ekologické a sociální transformace a inovativních podniků, jak zdůraznily nedávné zprávy odborníků na vysoké úrovni, a 2) poskytovat finanční služby hospodářství EU i zbytku světa.

Fórum Komise na vysoké úrovni pro unii kapitálových trhů, v němž jsem působila jako spolupředsedkyně složky, která se zabývala účastí retailových investorů, poukázalo v roce 2020 na to, že klíčovým cílem unie kapitálových trhů je podpořit hospodářskou konkurenceschopnost a růst poskytováním rozmanitějších zdrojů financování inovací, a tím zvýšit produktivitu. Nebankovní finanční instituce jsou zdrojem finanční rozmanitosti, neboť převážně financují samy sebe a investují prostřednictvím kapitálových trhů, a zároveň jsou klíčovým zdrojem investic a financování pro banky a další soukromá i veřejná odvětví.

V posledních letech rostl nebankovní sektor z hlediska celkových finančních aktiv více než bankovní sektor. Jsem si velmi dobře vědoma toho, že v důsledku zátěžových událostí v minulých letech, jako byla krize likvidity během pandemie Covid-19, finanční skandál Archegos nebo krize investičních fondů zaměřených na závazky, se v mezinárodních politických diskusích objevily obavy o finanční stabilitu nebankovních finančních institucí a vznikly iniciativy v řadě jurisdikcí mimo EU i v rámci EU, jakož i v mezinárodních organizacích. Potenciální zranitelná místa se týkají připravenosti na likviditní šoky, vytváření nadměrné páky, zejména prostřednictvím finančních půjček a derivátů, a neznámých dopadů rostoucích vazeb mezi těmito subjekty a tradičním bankovním systémem.

Domnívám se, že odolnost nebankovních finančních institucí je předpokladem jejich účinného přispění k úspěchu unie úspor a investic, jež je v souladu s politickými směry klíčovou prioritou Komise. Proto vítám, že Evropský parlament ve své zprávě o bankovní unii za rok 2023 rovněž uznal potřebu zvýšit odolnost nebankovních finančních institucí. Zpráva dále zdůraznila význam vývoje nástrojů regulace a dohledu pro předcházení krizi likvidity a rizikům plynoucím z propojenosti mezi bankami a nebankovními finančními institucemi. Nebankovní finanční instituce, které jsou regulovány na úrovni EU, podléhají přísným regulačním režimům, zejména směrnici o trzích finančních nástrojů, směrnici o subjektech kolektivního investování do převoditelných cenných papírů, směrnici o správcích alternativních investičních fondů, nařízení o infrastruktuře evropských trhů a směrnici Solventnost II, které byly všechny v nedávné době novelizovány. Tyto subjekty působí v rámci Evropského systému dohledu nad finančním trhem, který rovněž monitoruje rizika pro finanční stabilitu prostřednictvím evropských orgánů dohledu, Evropské rady pro systémová rizika (ESRB) a příslušných vnitrostátních orgánů. Je

proto významné, že útvary Komise nedávno zahájily cílenou konzultaci, která na základě těchto výsledků shromažďuje faktické poznatky o přiměřenosti stávajících makroobezřetnostních politik k řešení systémových rizik, která vyplývající z činnosti nebankovních finančních institucí. Očekávám rovněž, že konzultace ozřejmí oblasti, kterých se předchozí legislativní opatření z velké části nedotkla, včetně nebankovních finančních institucí, jež v současné době nespadají do oblasti regulace EU, a tím lépe objasní, zda jsou zapotřebí další opatření. Zjištění z této konzultace rovněž pomohou posoudit možnosti lepšího dohledu nad riziky likvidity ve fondech peněžního trhu.

Dalším důležitým tématem jsou také finanční vazby mezi bankami a nebankovními finančními institucemi, tzv. „propojenost“, a já vítám, že zpráva Evropského parlamentu o bankovní unii za rok 2023 na tuto problematiku zaměřila politickou pozornost. Domnívám se, že je důležité tyto expozice sledovat – jednotný mechanismus dohledu ECB to již dělá – a odrazovat od podstupování nadměrných rizik, zejména v kombinaci s jejich nedostatečným řízením. Díky podpoře Parlamentu nedávno Unie prostřednictvím bankovního balíčku z roku 2024 (nařízení o kapitálových požadavcích 3) zpřísnila požadavky rámce pro velké expozice, které musí banky dodržovat v souvislosti s expozicemi vůči některým nebankovním finančním institucím. Za tímto účelem bankovní balíček vyžaduje zveřejnění souhrnné expozice bank vůči sektoru nebankovních finančních institucí, přičemž se zaměřuje především na expozici vůči nebankovním subjektům mimo regulační rámec EU a na konkrétní regulované subjekty, jako jsou fondy peněžního trhu nebo alternativní investiční fondy s vysokou pákou. Pověřuje rovněž Evropský orgán pro bankovnictví, aby přezkoumal stávající zásady týkající se nebankovních finančních institucí a předložil zprávu o jejich přínosu pro unii kapitálových trhů a o expozicích bank vůči těmto subjektům.

Pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, budu se dále zabývat tím, jak zajistit odolnost nebankovních finančních institucí, a to s ohledem na rizika, která představují, ale také na jejich přínos pro unii úspor a investic, a tím i pro konkurenceschopnost našeho hospodářství. Kromě toho budu pokračovat ve spolupráci s evropskými zúčastněnými stranami i mezinárodními partnery, zejména prostřednictvím Rady pro finanční stabilitu, s cílem sledovat nejnovější vývoj, posuzovat vznikající rizika a zranitelná místa, plnit závazky G20 a G7 týkající se reforem nebankovních finančních institucí a zajistit pokud možno koordinovanou a dobře koncipovanou reakci na zranitelná místa nebankovních finančních institucí a zabránit regulatorní arbitráži v dnešním integrovaném globálním finančním systému.

Udržitelné financování

7. Jaké další kroky je třeba přijmout k zajištění toho, aby Unie zůstala světovým lídrem v oblasti udržitelného financování, aby byl uvolněn kapitál pro investice do digitální a ekologické transformace a aby byl posílen rámec pro udržitelné financování? Jakým způsobem plánujete docílit základního mezinárodního scénáře pro udržitelné financování s cílem zvýšit interoperabilitu a účinnost standardů udržitelného financování napříč jurisdikcemi? Jak hodláte zjednodušit a zefektivnit rámec udržitelného financování a zlepšit jeho použitelnost, včetně snížení administrativní zátěže a zátěže spojené s podáváním zpráv, a zároveň dosáhnout požadovaných ambiciózních výsledků? Domníváte se, že stávající nařízení o zveřejňování informací o udržitelném financování pomáhá drobným investorům posoudit rizika z hlediska udržitelnosti a činit informovaná investiční rozhodnutí? Myslíte si, že investiční produkty uváděné na trh jako udržitelné by měly splňovat minimální kritéria udržitelnosti?

Jak je uvedeno v pověřovacím dopise od předsedkyně von der Leyenové, musíme dále rozvíjet udržitelné financování, zejména pro účely transformace a odolnosti vůči změně klimatu, a zajistit, aby EU zůstala v této oblasti světovým lídrem.

Rámec EU pro udržitelné financování je nyní z velké části zaveden. Vzhledem k naléhavé potřebě jednat byl tento soubor nástrojů vytvořen v poměrně krátké době, od roku 2018. První signály jsou vcelku povzbudivé. Vidíme, že zelené investice neustále rostou. Je také zřejmé, že tento nový rámec a jeho požadavky na podávání zpráv jsou v krátkodobém horizontu spojeny s novými náklady a že investice se nemusí vždy okamžitě vyplatit. Náklady spojené s nečinností v souvislosti s klimatickou výzvou jsou však stále zjevnější.

Pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, budu vycházet ze stávajícího rámce a budu usilovat o zjednodušení požadavků s cílem zmírnit zbytečnou zátěž, aniž by byly ohroženy naše společné cíle v oblasti Zelené dohody pro Evropu. V této chvíli mám za to, že nepotřebujeme nové významné požadavky nebo předpisy, ale pravděpodobně budeme muset upravit ty stávající a doladit požadavky a předpisy tak, aby vyhovovaly danému účelu. Měly by se rovněž provést cílené přezkumy s cílem zjednodušit a usnadnit uplatňování rámce. A je zásadně důležité i nadále provázet zúčastněné strany při jeho provádění. Je nutné tento soubor nástrojů ještě zjednodušit a zlepšit jeho přiměřenost pro menší účastníky trhu, rovněž pokud jde o nepřímé účinky povinností větších aktérů, a lépe usnadňovat rozšíření financování transformace pro všechny subjekty bez ohledu na jejich výchozí pozici a s

vědomím toho, že významné kroky směrem k cílům udržitelnosti, byť by byly postupné, jsou lepší než žádné. Pokud budu ve funkci potvrzena, budu pracovat na zlepšení celkové použitelnosti rámce, snížení administrativní zátěže pro podniky a zjednodušení rámce tak, aby byl lépe použitelný pro širší okruh subjektů, včetně malých a středních podniků, aniž by to ohrozilo hlavní cíle a aniž by docházelo k lakování nazeleno. Na dalším uskutečňování těchto priorit budu úzce spolupracovat s výkonnou místopředsedkyní pro čistou, spravedlivou a konkurenceschopnou transformaci, s komisařem pro hospodářství a produktivitu, provádění a zjednodušení, s komisařkou pro životní prostředí, vodohospodářskou odolnost a konkurenceschopné oběhové hospodářství a s komisařem pro klima, nulové čisté emise a čistý růst.

Musíme i nadále poskytovat prováděcí pokyny, zejména k evropským standardům pro podávání zpráv o udržitelnosti, taxonomii a standardu pro evropské zelené dluhopisy. Musíme zajistit, aby požadavky na zveřejňování informací a plánování transformace pro společnosti byly v celém rámci soudržné. Měla by být rovněž vyvinuta konkrétní řešení, která by lépe řešila potřeby malých a středních podniků a případně malých podniků se střední tržní kapitalizací, včetně vytvoření jednoduchých a dostupných standardů pro podávání zpráv. Měli bychom naslouchat zpětné vazbě týkající se problémů, které nastaly v prvních letech provádění, a provést nezbytné úpravy celého rámce s využitím soudržného a holistického přístupu. Již jsme zahájili veřejnou konzultaci k nařízení o zveřejňování informací o udržitelném financování a na základě této zpětné vazby posoudíme vhodný postup. Měli bychom také přezkoumat akty v přenesené pravomoci týkající se taxonomie EU s cílem zahrnout do nich více hospodářských činností, usnadnit uplatňování stávajících kritérií, jako je zásada „významně nepoškozovat“, a zajistit, aby se činnosti související s transformací udržely na důvěryhodné cestě transformace v souladu s klimaticky neutrální ekonomikou a aby zveřejňování informací o taxonomii bylo nákladově efektivní. V neposlední řadě bychom měli dále usnadnit toky údajů a strojovou čitelnost a za tímto účelem plně využívat jednotné evropské přístupové místo.

Pokud budu ve funkci potvrzena, budu pokračovat v práci na nařízení o zveřejňování informací o udržitelném financování s cílem účinněji řešit lakování nazeleno a umožnit koncovým investorům snadněji pochopit prvky udržitelnosti u finančních produktů, o jejichž koupi uvažují. Za tímto účelem bychom měli zaprvé zvážit změny ve zveřejňování informací o environmentálních, sociálních a správních faktorech u finančních produktů, aby se zlepšila srovnatelnost a spolehlivost. Investoři musí dostávat spolehlivé, smysluplné a snadno srozumitelné informace a je třeba vyhnout se potenciálně zavádějícím tvrzením nebo složitým postupům. Zveřejňování informací podle nařízení o zveřejňování informací o udržitelném financování musí být rovněž v souladu se zveřejňováním dalších informací v širším rámci udržitelného financování. To by bylo ku prospěchu drobných investorů i tvůrců produktů. Zadruhé je třeba posoudit proveditelnost systému kategorizace finančních produktů podle udržitelnosti. Současné zneužívání rámce jako pseudosystému označování přináší rizika lakování nazeleno a rizika pro ochranu investorů a nepředstavuje přesnou kategorizaci produktů. Jednoduchý systém kategorizace, který by se opíral o jasné cíle a spolehlivá kritéria, by mohl investorům usnadnit pochopení situace a zabránit zavádějícím tvrzením o environmentálních, sociálních a správních faktorech. Všechny tyto kroky by pomohly přilákat nové investory se zájmem o nákladově efektivní zelené produkty a mobilizovat dlouhodobé úspory do zelených investic v rámci hlubší a integrovanější unie úspor a investic.

Musíme však zároveň mít na paměti, že změna klimatu a zhoršování stavu životního prostředí jsou celosvětovou výzvou. Pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, budu pokračovat v práci na mezinárodních fórech a s partnerskými jurisdikcemi s cílem usnadnit interoperabilitu mezi našimi rámci. Větší interoperabilita – zejména v oblasti taxonomie a zveřejňování informací o udržitelnosti – pomůže rozvíjet přeshraniční kapitálové trhy s rovnými podmínkami pro společnosti v EU. Taxonomie EU inspirovala podobné rámce mimo jiné v Jihoafrické republice, Kolumbii, Singapuru a Mexiku. V oblasti financování transformace bychom měli i nadále rozvíjet nezbytné zásady a nástroje pro sladění finančních činností s cíli v oblasti klimatu a udržitelnosti v souladu se zásadami a pravidly EU. To pomůže zachovat rovné podmínky a konkurenceschopnost hospodářských subjektů v EU a zároveň zvýšit celosvětové ambice v oblasti klimatu a životního prostředí. V oblasti zveřejňování informací bychom měli nadále jít příkladem. Přístup EU k podávání zpráv, včetně dvojí významnosti, inspiroval jurisdikce, jako je Švýcarsko a Čína. Některé země (např. Japonsko a Velká Británie) rovněž začleňují environmentální, sociální a správní faktory do investičních rozhodnutí. Komise by také měla i nadále stavět na velmi vysoké úrovni interoperability, které již bylo dosaženo mezi unijními a celosvětovými standardy pro podávání zpráv, s cílem snížit potenciální zátěž pro společnosti v EU.

Otázka Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů

8. V pověřovacím dopise, který Vám byl zaslán, Vás předsedkyně Evropské komise požádala, abyste zajistila, že pravidla EU poskytnou spotřebitelům a drobným investorům odpovídající úroveň ochrany, což jim umožní přijímat informovaná rozhodnutí a zvýšit svou účast na kapitálových trzích za spravedlivějších podmínek, zejména s

ohledem na zavádění umělé inteligence ve finančním sektoru. Jaká konkrétní opatření, včetně legislativních, přijmete k dosažení výše uvedených cílů? Za tímto účelem máte pracovat na strategii finanční gramotnosti. Jaký je Váš plán a jaké kroky hodláte podniknout k vypracování této strategie?

Drobní investoři musí mít možnost činit informovaná investiční rozhodnutí, musí být náležitě chráněni a investovat za spravedlivých podmínek. Domnívám se, že se jedná o základní předpoklady pro zvýšení účasti drobných investorů na kapitálových trzích. Tito investoři budou motivováni k větším investicím pouze tehdy, pokud budou moci důvěřovat trhům, že jim přinesou slušné výnosy a splní jejich investiční preference. Zvýšení účasti drobných investorů také pomůže hospodářství EU. Finanční prostředky lze směřovat do investic, které zajistí, že budeme schopni plnit své hospodářské cíle, jako je financování inovací, začínajících podniků a digitální, sociální a ekologické transformace.

Pro dosažení výše uvedených cílů bude klíčové upřednostnit rychlou dohodu a provádění strategie Komise pro retailové investice v souladu s výše uvedenými cíli. Bez ohledu na konečný výsledek je však zřejmé, že opatření obsažená ve strategii pro retailové investice pravděpodobně nebudou stačit k zásadní změně přístupu drobných investorů k investování. Musíme udělat víc.

S ohledem na budoucí vývoj a na základě konzultací a zkušeností, které jsem získala jako spolupředsedkyně skupiny odborníků na vysoké úrovni pro oblast účasti drobných investorů v UKT, mám v úmyslu, pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, rozšířit naše zaměření a prozkoumat různé způsoby, jak vytvořit skutečný jednotný trh pro jednoduché, levné investiční a spořicí produkty s cílem zajistit větší výběr, nižší ceny a lepší přístup k těmto produktům. Pokud budu ve funkci potvrzena, pečlivě posoudím, zda pro tyto produkty existuje účinný a funkční jednotný trh a jak a do jaké míry by mohly různé způsoby investování přilákat nové investory, mimo jiné s využitím snadno dostupných digitálních nástrojů, a zda jsou vytvořeny vhodné podmínky pro to, aby společnosti v EU mohly růst a nabízet nákladově efektivní a transparentní přeshraniční produkty s dobrým výnosem, které rovněž zajistí, že drobní investoři budou dostatečně informováni. V některých členských státech jsme zaznamenali příklady úspěšného zřízení investičních a spořicích účtů, které poskytují daňové pobídky a podporují retailové investice. Ráda bych se podrobněji zabývala tím, jak tyto systémy fungovaly a co vedlo k jejich úspěchu. V tomto směru bude zapotřebí společné úsilí na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni. Pokud budu ve funkci potvrzena, budu na dosažení těchto cílů úzce spolupracovat s ostatními členy sboru komisařů, zejména s komisařem pro demokracii, spravedlnost a právní stát, i se všemi zúčastněnými stranami.

Umělá inteligence (AI) může spotřebitelům a drobným investorům pomoci činit informovanější rozhodnutí díky tomu, že rychle zpracovává data a přístupnějším způsobem poskytuje personalizované informace, takže produkty a služby jsou lépe přizpůsobeny potřebám jednotlivých spotřebitelů. Může se tak zlepšit přístup na kapitálové trhy. Příležitosti s sebou samozřejmě nesou i rizika, a proto bude pro zajištění důvěry důležité včasné provedení aktu o umělé inteligenci. Pokud budu ve funkci potvrzena, budu úzce spolupracovat s výkonnou místopředsedkyní pro technologickou suverenitu, bezpečnost a demokracii s cílem zajistit bezproblémové a účinné začlenění aktu o umělé inteligenci do stávajícího finančního dohledu.

Pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, budu také pokračovat v důležité práci v oblasti finanční gramotnosti, která probíhala během minulého funkčního období. V souladu s požadavkem obsaženým v pověřovacím dopise navrhnu speciální strategii. Finanční gramotnost je důležitou životní dovedností, kterou je třeba rozvíjet již v raném věku, neboť může lidem dát mnohem lepší podmínky pro to, aby přijímali informovaná rozhodnutí o svých financích a plánovali svou budoucnost. Vzhledem k nárůstu podvodů na internetu musí být spotřebitelé finančních služeb stále lépe informováni a připraveni čelit kybernetickým podvodům. Úroveň finanční a digitální gramotnosti v EU je bohužel stále příliš nízká: výsledky průzkumu Eurobarometr z července 2023 ukazují, že pouze 18 % občanů EU má vysokou úroveň finanční gramotnosti. Úroveň finanční gramotnosti se také výrazně liší mezi jednotlivými členskými státy a mezi různými skupinami v rámci členských států, což se týká se zejména žen, mladých lidí a starších osob, u nichž je tato úroveň nižší. Nízká finanční gramotnost má dopad na osobní a finanční blahobyt jednotlivců, domácností i společnosti obecně.

Budu muset posoudit a identifikovat zbývající překážky, které brání tomu, aby se dosavadní dobrá práce v této oblasti naplno projevila, provést konzultace a zvážit další vhodný postup. Výsledná strategie bude nepochybně zahrnovat možné způsoby, jak podpořit a zvýšit výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy a poskytnout další pokyny k provádění stávajících rámců finančních kompetencí. Jsem si dobře vědoma pravomocí Komise v této oblasti a po konzultaci se zúčastněnými stranami z různých odvětví a ve spolupráci s ostatními členy sboru komisařů pečlivě zvážím možnosti politiky, které by zajistily vhodná opatření. V tomto ohledu počítám s podporou Evropského parlamentu, protože finanční gramotnost je jednoznačně oblastí, v níž musíme všichni důsledně a účinně spolupracovat.

Závěrem bych ráda zdůraznila, že snahy o zlepšení finanční gramotnosti jsou sice důležitým doplňkem pravidel na ochranu spotřebitele, avšak samozřejmě nikdy nemohou nahradit silný legislativní rámec na ochranu spotřebitele.

Otázka Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

9. Vaším posláním bude pokračovat v práci na digitálních financích a na provádění nového balíčku opatření proti praní peněz.
Jaké kroky Vám umožní posoudit zavádění systémů umělé inteligence ve finančním sektoru, včetně jejich souladu se zvláštními požadavky na vysoce rizikové systémy umělé inteligence stanovenými v aktu o umělé inteligenci (jako jsou systémy řízení rizik nebo posouzení dopadů na základní práva)? Jaké prioritní kroky hodláte podniknout v zájmu účinného provádění nového jednotného souboru pravidel pro boj proti praní peněz, zejména pokud jde o finanční sektor, ale také nefinanční sektor, jakož i v zájmu účinného provádění nových pravomocí a nástrojů poskytnutých finančním zpravodajským jednotkám s cílem předcházet praní peněz a financování terorismu, odhalovat je a bojovat proti nim?

Ve svém pověřovacím dopise mě předsedkyně von der Leyenová požádala, abych pokračovala v práci v oblasti digitálních financí, a zejména abych posoudila zavádění umělé inteligence (AI) v oblasti financí. Pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, budu pracovat společně s ostatními členy sboru komisařů a s podporou GŘ FISMA, evropských orgánů dohledu a nově zřízeného Úřadu Evropské komise pro umělou inteligenci tak, abychom dosáhli našich společných cílů. Budu samozřejmě úzce spolupracovat také s Evropským parlamentem a Radou. Pokud budu ve funkci potvrzena, budu vycházet z již vykonané práce, zejména z nedávných konzultací a cíleného informování, jejichž smyslem bylo získat od zúčastněných stran poznatky o současném vývoji na trhu, jakož i o možných rizicích a překážkách bránících zavádění umělé inteligence ve finančním sektoru. Budu rovněž úzce spolupracovat se společenstvím dohledu a Úřadem pro umělou inteligenci s cílem zajistit soulad se zvláštními požadavky na vysoce rizikové systémy AI uvedenými v aktu o AI. A protože umělá inteligence do značné míry přináší příležitosti a rizika na celosvětové úrovni, budu v případě potvrzení ve funkci komisařky spolupracovat i s našimi mezinárodními partnery, jako je Rada pro finanční stabilitu, Finanční akční výbor, Basilejský výbor pro bankovní dohled a Banka pro mezinárodní platby, na vypracování celosvětově koordinovaných řešení respektujících evropské hodnoty.

Domnívám se, že je nanejvýš důležité spolupracovat se všemi zúčastněnými stranami – ať už se jedná o spotřebitele, uživatele, poskytovatele, vývojáře nebo orgány dohledu a v neposlední řadě o Evropský parlament a Radu – s cílem zajistit rychlé provedení nových pravidel podle aktu o AI. Akt o umělé inteligenci označuje posuzování spotřebitelských úvěrů a rizik a stanovování cen ve zdravotním a životním pojištění jako vysoce rizikové aplikace a je třeba věnovat zvláštní pozornost tomu, aby používání umělé inteligence v těchto odvětvích splňovalo normy stanovené v tomto aktu. Pokud budu ve funkci potvrzena, budu úzce spolupracovat s místopředsedkyní pro technologickou suverenitu, bezpečnost a demokracii na posouzení zavádění umělé inteligence ve finančním sektoru. Vyvstanou-li otázky v souvislosti s právními předpisy EU v oblasti finančního sektoru, pokud jde o jejich uplatňování na umělou inteligenci, budu rovněž úzce spolupracovat se společenstvím dohledu, abych zjistila, jak tyto otázky nejlépe řešit.

Pokud budu ve funkci potvrzena, chtěla bych zaujmout proaktivní přístup k řešení vyvíjejícího se prostředí umělé inteligence v oblasti financí, přičemž uznávám potřebu diferencovaného politického přístupu, který by byl v rovnováze mezi inovacemi, využíváním příležitostí a výhod, které je možné získat, a mezi spolehlivým řízením rizik, ať už z hlediska finanční stability nebo základních práv. Prostřednictvím zapojení spolunormotvůrců a zúčastněných stran a podporou dialogu bych ráda vytvořila příznivý ekosystém, který umožní finančnímu sektoru i společenství finančního dohledu využít potenciál umělé inteligence a zároveň zmírní její rizika.

Co se týče boje proti praní peněz, má balíček reforem schválený v rámci předchozího funkčního období potenciál přinést skutečnou změnu v boji proti finanční trestné činnosti. Právní předpisy jsou však pouze tak dobré, jak účinné je jejich provádění v praxi. Plně sdílím cíl stanovený v politických směrech pro tuto Komisi, totiž zaměřit se na lepší provádění a prosazování pravidel Unie. Domnívám se, že má-li se tato reforma stát realitou a být úspěšná, měli bychom se v oblasti boje proti praní peněz zaměřit právě na to. Pokud budu ve funkci potvrzena, budu úzce spolupracovat s kandidátem na komisaře pro vnitřní věci a migraci v zájmu zajištění jednotného přístupu, pokud jde o naše společné cíle v boji proti organizované trestné činnosti. Zajistím také úzkou spolupráci mezi Komisí a členskými státy za účelem správného provedení nové směrnice o boji proti praní peněz ve vnitrostátním právu, jakož i otevřený dialog s příslušnými odvětvími s cílem umožnit bezproblémové zavádění požadavků nových nařízení o boji proti praní peněz.

Podmínky pro uplatňování nového rámce musíme připravit do poloviny roku 2027. Nemáme tedy času nazbyt; reforma byla rozsáhlá a obsahuje důležité novinky, u nichž musíme zajistit soudržné zavedení. Máme-li toho dosáhnout, je třeba začít pracovat již nyní.

Práce na prováděcích opatřeních a opatřeních v přenesené pravomoci již probíhají. Tyto dokumenty podrobně stanoví, jak mají subjekty ve finančním i nefinančním sektoru splnit důležité požadavky. Další prioritou je práce na společných nástrojích a metodikách pro dohled nad těmito odvětvími. Pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, zajistím, aby útvary v mé pravomoci na tuto dynamiku navázaly, a to prostřednictvím úzké spolupráce s Evropským orgánem pro bankovnictví a vnitrostátními orgány. Veškerá technická opatření budou veřejně konzultována, aby příslušné odvětví mohlo poskytnout své poznatky a návrhy. Tento postup zajistí, aby regulační požadavky byly přiměřené, úměrné a vhodné pro daný účel. Stejně důležité pro mě bude správné nastavení Orgánu pro boj proti praní peněz.

Pokud jde o finanční zpravodajské jednotky, byly již zahájeny práce na harmonizaci způsobu, jakým tyto jednotky získávají, zpracovávají a vyměňují si informace. Kromě toho Komise v úzké spolupráci s finančními zpravodajskými jednotkami v současné době vyvíjí novou verzi platformy pro zabezpečenou výměnu informací „FIU.net“. Byly rovněž zahájeny práce na propojení vnitrostátních registrů bankovních účtů. Všechny tyto oblasti činnosti významně posílí schopnost finančních zpravodajských jednotek rychle si vyměňovat a analyzovat informace a oznamovat případy donucovacím orgánům.

Pokud budu potvrzena ve funkci komisařky, nebudu se zdráhat jednat rozhodně. Evropa si nemůže dovolit opakovat stejné chyby z minulosti, kdy pozdní nebo nesprávná opatření přijatá či provedená na vnitrostátní úrovni ohrozila naši společnou schopnost bojovat proti finanční trestné činnosti. Proto hodlám využít všechny nástroje pro provádění a prosazování, které mám k dispozici, včetně prevence a řízení o nesplnění povinnosti, abych zajistila, že tento rámec a naše orgány splní naše společně dohodnuté cíle.